

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการทำวิจัยครั้งนี้ เพื่อต้องการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกนคร เขต 3 มีวิธีดำเนินการตามลำดับ และขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูที่ปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 4,978 คน จากจำนวน 224 โรงเรียน โดยแยกเป็น

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน 224 คน
1.2 ครูที่ปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	จำนวน 2,402 คน
1.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน 2,352 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 426 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางแสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของเคร์จซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 43) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified

Random Sampling) จำนวนเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 426 คน ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ตำแหน่ง โรงเรียน	ผู้บริหาร		ครูที่ปฏิบัติงานด้าน ความสัมพันธ์กับ ชุมชน		คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้น พื้นฐาน		รวม	
	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	125	80	1,302	80	1,512	80	2,939	240
ขนาดใหญ่	99	62	1,100	62	840	62	2,039	186
รวม	224	142	2,402	142	2,352	142	4,978	426

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่ง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Rating Scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open ended Form) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามเครื่องมือในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษา เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน
2. ศึกษาเอกสาร หลักการสร้างเครื่องมือ
3. กำหนดประเด็นหลักของเครื่องมือด้านต่าง ๆ แล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
4. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ
 - 4.1 นายประเสริฐ สวัสดิ์จิตร ก.ศ.ม (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคม พิจารณาโครงสร้างและภาษา
 - 4.2 นายกรนิษฐ์ กวานดา ศ.ษ.ม (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านซ่มคู พิจารณาความครอบคลุมของเนื้อหา
 - 4.3 นางกัลยาณี ยมศรีเคน ศษ.ม. (วัดผล และประเมินผลการศึกษา) ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านเหล่าอุคม พิจารณาความเหมาะสมของเครื่องมือ
5. นำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำเครื่องมือเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์
6. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try- out) กับผู้บริหารโรงเรียน ครูที่ปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด แล้วนำผลที่ได้มาหาค่า ความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการ ครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.98
7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมของข้อมูล

การเก็บรวบรวมของข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจาก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 3
2. ขอนหนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 3 ไปขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนต่าง ๆ แจก และรับคืนด้วยตนเอง ตามเวลาที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับจากกลุ่มตัวอย่าง มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปโดยดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์
2. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 มาวิเคราะห์ข้อมูลและหาร้อยละ (Percentage)
3. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดค่าระดับของพฤติกรรมตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Rating Scale) ตามเกณฑ์ ดังนี้

5 หมายถึง	มีระดับปฏิบัติงานมากที่สุด
4 หมายถึง	มีระดับปฏิบัติงานมาก
3 หมายถึง	มีระดับปฏิบัติงานปานกลาง
2 หมายถึง	มีระดับปฏิบัติงานน้อย
1 หมายถึง	มีระดับปฏิบัติงานน้อยที่สุด

แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอในรูปของตาราง ซึ่งจะแสดงจำนวนค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และความหมายของค่าเฉลี่ย ซึ่งการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ถือตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 43)

ค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.51 - 5.00	มีระดับปฏิบัติงานมากที่สุด
3.51 - 4.50	มีระดับปฏิบัติงานมาก
2.51 - 3.50	มีระดับปฏิบัติงานปานกลาง
1.51 - 2.50	มีระดับปฏิบัติงานน้อย

1.00 - 1.50

มีระดับปฏิบัติที่น้อยที่สุด

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูที่ปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ในกรณีที่ไม่นัยทางสถิติทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธี S (S - Method) ของเชฟเฟ้ (Scheffe') และ t - test (Independent)

5. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 โดยการจัดกลุ่มความคิดเห็นหาค่าความถี่ และร้อยละและเขียนบรรยายข้อมูลในเชิงพรรณนาวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพแบบสอบถาม

1.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.1 ความถี่ (Frequency)

2.2 ร้อยละ (Percentage)

2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐานใช้ t - test (Independent) เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามขนาดของโรงเรียนและใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยในกรณีที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธี S (S - Method) ของเชฟเฟ้ (Scheffe')